

Vizsgaszabályzat

Állampolgári ismeretek

8. évfolyam

Az Állampolgári ismeretek vizsga részei

- írásbeli
- szóbeli

Az írásbeli vizsgarészen az összpontszám (100 pont) 60 %-a (60 pont) szerezhető meg, a szóbeli vizsgarészen az összpontszám 40 %-a (40 pont) szerezhető. Az írásbeli és szóbeli feladatok a vizsga tárgyát képező időszak témaköreit tartalmazzák, melyek a tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75 %-át érintik. A témakörök megfelelnek a helyi tantervben leírt követelményeknek.

Az írásbeli vizsga leírása

A vizsga időtartama 60 perc.

A feladatlap két esszé címet tartalmaz, amelyek közül egyet kell kidolgozni. A választott témáról 250-300 szó (körülbelül 2 oldal) terjedelemben kell fogalmazást írni.

A szóbeli vizsga leírása

A vizsga időtartama maximum 15 perc. A szóbeli vizsgán szerezhető 40 pont, a tételkifejtésre adható 35 pont és az előadásmódra adható 5 pontból áll össze.

A szóbeli vizsgán legalább 10 – forrásokat tartalmazó - tétel közül kell választania a vizsgázónak. A tételhúzást követően legalább 30 perc felkészülési idő áll a vizsgázó rendelkezésére, a tétel kidolgozására. A szóbeli vizsgán a vizsgázó ismerteti a tételhez kapcsolódó ismereteit, amit az adott témával kapcsolatos, a vizsgáztatóval történő beszélgetés zár le.

Értékelés

Az értékelés a középszintű érettségi vizsgának megfelelően történik.

Vizgakovetelmények

8. évfolyam (1 óra/hét) I. félév

1. Család; a családi szocializáció jellemzői; a hagyományos családmodell

A család fogalma és társadalmi szerepe.

A családi szerepek.

A családi szocializáció jellemzői.

2. A család gazdálkodása és pénzügyei

Családi háztartás. A család bevételeinek és kiadásainak csoportosítása.

A családok megtakarítási lehetőségei, a környezettudatos életvitel.

A családok fogyasztási szokásai, a tudatos vásárlás.

3. Településünk, lakóhelyünk megismerése

A település, lakóhely alapvető jellemzői.

A település történetének sajátosságai.

A lakóhely kulturális értékei.

A településen működő intézmények és szervezetek.

A település fejlesztésének lehetőségei.

4. Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségek.

Nemzetfogalom, nemzeti identitás, nemzetállam.

A magyar kulturális örökség és hagyományok megismerése.

A patriotizmus és lokálpatriotizmus értelmezése. A honvédelem szerepe.

A nemzetek, nemzetállamok szerepe a globális világban és az Európai Unióban.

Nemzetiségek – kisebbségek Magyarországon, kisebbségi magyarok. Nemzetiségi jogok.

8. évfolyam (1 óra/hét) II. félév

5. A magyar állam alapvető intézményei; az állam szerepe a gazdaságban.

A magyar állam alapvető intézményei: köztársasági elnök, Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság.

A magyar állampolgárság feltételei. Állampolgári jogok és kötelességek.

Az igazságszolgáltatás funkciója, jellemzői és szereplői.

Az állam szerepe a gazdaságban. Az állam bevételeinek csoportosítása.

A háztartások és az állam kapcsolatrendszere. A közteherviselés, az adózás társadalmi jelentősége.

6. Mindennapi ügyintézés, felkészülés a felnőttkori szerepekre.

A mindennapi ügyintézés alapvető feladatai, a legfontosabb ügytípusok. Az elektronikus ügyintézés.

Foglalkozások, szakmák, hivatások. A szakmaszerkezet változásai.

A diákmunka jogi feltételeinek, speciális jellemzőinek megismerése.

A munkaerőpiac alapvető feltételrendszerének megismerése. Az életpálya-tervezés kérdései.

7. A fogyasztóvédelem alapjai.

A fogyasztói társadalom kialakulása, sajátosságai: lehetőségek és veszélyek.

A fogyasztóvédelem fogalma, tipikus területei A fogyasztói jogok és azok érvényesítésének lehetőségei.

A tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, környezetvédelem kapcsolata.

8. A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és a szociális ellátás

Az oktatási rendszer legfontosabb elemei, szereplői; felépítése, feladatai.

Az egészségügyi ellátás szinterei, feladatai, szereplői.

A szociális ellátórendszer feladatai, szerepe a társadalomban.

Vizsgaszabályzat

Állampolgári ismeretek 12. évfolyam

Az Állampolgári ismeretek vizsga részei

- írásbeli
- szóbeli

Az írásbeli vizsgarészen az összpontszám (100 pont) 60 %-a (60 pont) szerezhető meg, a szóbeli vizsgarészen az összpontszám 40 %-a (40 pont) szerezhető. Az írásbeli és szóbeli feladatok a vizsga tárgyát képező időszak témaköreit tartalmazzák, melyek a tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75 %-át érintik. A témakörök megfelelnek a helyi tantervben leírt követelményeknek.

Az írásbeli vizsga leírása

A vizsga időtartama 60 perc.

A feladatlap két esszé címet tartalmaz, amelyek közül egyet kell kidolgozni. A választott témáról 250-300 szó (körülbelül 2 oldal) terjedelemben kell fogalmazást írni.

A szóbeli vizsga leírása

A vizsga időtartama maximum 15 perc. A szóbeli vizsgán szerezhető 40 pont, a tételkifejtésre adható 35 pont és az előadásmódra adható 5 pontból áll össze.

A szóbeli vizsgán legalább 10 – forrásokat tartalmazó - tétel közül kell választania a vizsgázónak. A tételhúzást követően legalább 30 perc felkészülési idő áll a vizsgázó rendelkezésére, a tétel kidolgozására. A szóbeli vizsgán a vizsgázó ismerteti a tételhez kapcsolódó ismereteit, amit az adott témával kapcsolatos, a vizsgáztatóval történő beszélgetés zár le.

Értékelés

Az értékelés a középszintű érettségi vizsgának megfelelően történik.

Vizgakovetelmények

12. évfolyam (1 óra/hét) I. félév

1. Család; a családi szocializáció jellemzői; a hagyományos családmódel

A család fogalma és társadalmi szerepe. A családi szerepek.

A szocializáció szinterei (család, iskola, kortárs csoport, média).

Párkapcsolatok, házasság, családtervezés. A gyermekvállalás demográfiai jelentősége.

2. A család gazdálkodása és pénzügyei

A családi gazdálkodás, költségvetés. Fogyasztók a családban.

A családi háztartás pénzügyei (bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek).

3. Szabadság és felelősség, jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok és kötelesek, polgári szabadságjogok. A választójog és feltételei.

Magyarország Alaptörvényének fontosabb részei: Alapvetés, Állam, Szabadság és felelősség. Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma.

A közteherviselés; a magyarországi adórendszer alapelemei.

4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem.

A nemzettudat alkotóelemei. A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történeti emlékezet, a közös kultúra releváns elemei.

A világ magyarsága és a nemzeti közösség. A határon túli magyar közösségek.

A honvédelem kérdései a 21. században. A honvédelmi kötelezettség teljesítése békeidőben és a különleges működési rend idején. A katonai szolgálat lehetőségei.

A nemzetek, nemzetállamok szerepe a globális világban és az Európai Unióban.

12. évfolyam (1 óra/hét) II. félév

5. A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása.

A hatalmi ágak. A magyar állam intézményrendszere. A kormány és szervei, az Országgyűlés, a törvényalkotás folyamata.

Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben.

Az állam gazdasági feladatai. Az állami költségvetés. A nagy ellátórendszerek.

6. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése.

Az állampolgár és az intézmények, szervezetek kapcsolatai. A hivatalai ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés. Szerződések.

Munkajogi alapok, munkavállalás, munkaszerződés, kollektív szerződés. Érdekegyeztetés szintjei, fórumai.

Munkaerőpiaci változások, előrejelzések. Az önéletrajz, a motivációs levél és az állásinterjú. Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra.

7. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem.

A fogyasztóvédelem (fogalma, lehetséges területei, gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai).

A tudatos fogyasztói magatartás. A környezetvédelem országos és globális kérdései.

A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok megismerése. A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése. Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai.

8. Bankrendszer, hitelfelvétel

A bank (feladatai, típusai). Az egy és kétszintű bankrendszer.

A pénzügyi intézmények. Hitelfelvétel (módozatai, feltételei és kockázatai).

9. Vállalkozás és vállalat

A vállalkozás működési köre és környezete. A vállalkozások típusai.

Az üzleti terv fogalma, célja. A vállalkozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői.